

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Bolu'da, ceza infaz kurumuna bitişik konumda faaliyet gösteren beton santralinin çevresel izin ve denetim süreçlerine ilişkin idari yazışmalar kamuoyuna yansımıştır. İl Müdürlüğü tarafından tesisin mevcut çevre izin belgelerine sahip olduğu belirtilmiş, yeniden hava emisyon ölçümleri ve akustik rapor talep edildiği ifade edilmiştir.

Ancak izin belgelerinin varlığı, fiili durumun insan sağlığı üzerinde risk doğurmadığını kendiliğinden ortaya koymaz. Özellikle kapalı bir kurumun hemen yanı başında faaliyet gösteren ve ince partikül madde, silika tozu ve gürültü emisyonu üretebilen bir tesis söz konusu olduğunda, daha sıkı ve sürekli denetim yapılması gerekir.

Öte yandan, iklim krizi nedeniyle ülkemizde ve dünyada artan kuraklık, aşırı sıcaklık, sel ve orman yangınları gibi afetler, kapalı ve toplu yaşam alanlarında bulunan bireyler açısından daha ağır sonuçlar doğurabilmektedir. Ceza infaz kurumları, yapısal özellikleri ve yüksek nüfus yoğunluğu nedeniyle iklim kaynaklı çevresel risklere karşı özel olarak değerlendirilmesi gereken alanlardır.

Anayasa'nın 56'ncı maddesinde güvence altına alınan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı, devletin gözetimi altındaki hükümlü ve tutuklular bakımından daha yüksek bir koruma yükümlülüğü doğurmaktadır. İklim krizine bağlı su kıtlığı, hava kalitesinde bozulma, yangın riski ve aşırı sıcaklık artışları; ceza infaz kurumlarının çevresel güvenlik ve altyapı yeterliliğinin bütüncül biçimde ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu kapsamda, ceza infaz kurumlarının bulunduğu alanlarda hava kalitesi, su kaynakları, afet riskleri ve iklim uyum kapasitesi yönünden gerekli planlamaların yapılıp yapılmadığı; özellikle Bolu'da ceza infaz kurumuna bitişik konumda faaliyet gösteren beton santralinin temiz hava hakkı üzerindeki etkilerinin iklim krizi bağlamında değerlendirilip değerlendirilmediği hususları önem arz etmektedir.

Bu konu ile ilgili olarak;

1. Söz konusu beton santralinin en son tarihli çevre izin ve lisans belgeleri hangi tarihte verilmiştir?

2. 2023–2026 yılları arasında tesiste kaç kez denetim yapılmıştır? Bu denetimlerde tespit edilen aykırılıklar nelerdir?
3. İl Müdürlüğü tarafından talep edildiği belirtilen yeni hava emisyon ölçümü ve akustik rapor Bakanlığınıza sunulmuş mudur? Sunulduysa sonuçları nedir?
4. Ceza infaz kurumlarına bitişik veya çok yakın mesafedeki sanayi tesisleri için özel bir çevresel etki değerlendirme kriteri uygulanmakta mıdır?
5. Söz konusu tesisin faaliyetlerinin insan sağlığı açısından risk oluşturduğunun tespiti halinde faaliyetlerin sınırlandırılması veya durdurulmasına yönelik bir işlem tesis edilmiş midir?
6. Bakanlığınız tarafından ceza infaz kurumlarının iklim krizine bağlı çevresel risklere (kuraklık, aşırı sıcaklık, sel, yangın vb.) karşı dayanıklılığının artırılmasına yönelik hazırlanmış bir eylem planı veya uyum stratejisi bulunmakta mıdır?
7. Kuraklık ve su kesintisi riskine karşı ceza infaz kurumlarının bulunduğu yerleşim alanlarında su arz güvenliğine ilişkin özel bir planlama yapılmakta mıdır? Bu kurumlarda yeterli su depolama altyapısının bulunup bulunmadığı Bakanlığınız denetim alanına girmekte midir?
8. Bolu'daki F Tipi Cezaevi çevresinde faaliyet gösteren beton santralinin hava kalitesi üzerindeki etkisi iklim değişikliği ve artan sıcaklıklar bağlamında ayrıca analiz edilmiş midir?
9. Ceza infaz kurumlarının bulunduğu bölgelerde sel ve aşırı yağış riskine karşı altyapı yeterliliği (drenaj, taşkın koruma vb.) bakımından Bakanlığınızca yapılan bir denetim veya risk analizi mevcut mudur?